

УДК 687.01“19“

ОГЛЯД СУЧАСНИХ КОЛЕКЦІЙ В СТИЛІ СТІМПАНК

Студ. О.Ю. Кащенко, гр. МГДк2-18
Науковий керівник доц. Кокоріна Г.В.
Науковий керівник доц. Шаповал А.Г.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є систематизація візуальних образів стилю панк в сучасній моді. Основні завдання, виконані в ході роботи, полягають в наступному: аналіз ідеології та засобів презентації зовнішності «класичного» періоду існування панк-культури (1960-1970-ті роки); дослідження засобів трансформації стилю панк в стімпанк в 2000-2010-ті роки; виявлення актуальності естетики напряму панк в контексті запитів сучасної індустрії моди.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження в даній роботі є процес формування, розвитку та трансформації стилю панк в молодіжній моді 1960-2010-х років. Предмет дослідження – колекції та моделі в стилі панк та засоби художньої виразності, які формально вказують на приналежність даних витворів мистецтва костюма до панк-культури.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Наукова новизна роботи підтверджується відсутністю ґрунтовних досліджень щодо хронології існування моди в стилі панк, аналізу причин актуалізації та спаду інтересу до даного напряму в молодіжному середовищі. Результати дослідження мають практичну цінність з позицій можливостей розробки сучасних колекцій оригінального та затребуваного одягу.

Результати дослідження. Дана тема є актуальною та затребуваною сучасним споживачем. Стиль панк дозволяє проявити безліч варіацій при створенні нових образів, що передають атмосферу фантазійного світу. В даному дослідженні розглянуто розвиток стилю панк та його пізніх трансформацій, стімпанк (паропанк), з урахуванням основних тенденцій у світі моди. Більш докладно проаналізовано художньо-композиційні засоби стилю стімпанк та можливості їх використання для розробки нової авторської колекції жіночого одягу.

Термін **панк** перекладається з англійської мови («punk») як «паганій», «паскудний» і, разом з тим, – «протест», «конфлікт». Мова йде про субкультуру, що виникла в кінці 1960-х - початку 1970-х років у Великобританії, США, Канаді та Австралії. Характерними особливостями цієї молодіжної культури є критичне ставлення до суспільства та політики [1]. Панк-мода - це одяг, зачіски, макіяж, аксесуари та прикраси, які презентують ідеологію та естетичні цінності панк-культури. Це також різноманітні тілесні практики, зокрема радикальне фарбування волосся, пірсинг і татуювання. Панк-мода варіюється в дуже широких межах: від дизайнерського одягу модельєра Вів'єн Вествуд до більш екстремальних образів, сформованих навколо окремих музичних стилів. Дана тематика розглядалась та успішно використовувалась такими модельєрами як Анна Суї, Вів'єн Вествуд і Жан-Поль Готьє.

Стімпанк (від англ. Steampunk: steam – «пар» і punk – «панк») – напрям наукової фантастики, який виник вже у 1980-ті роки. Цей літературний напрям обіграє досягнення технології епохи раннього капіталізму (в тому числі використання парової енергії) та особливості декоративно-прикладного мистецтва і загальної стилістики періоду вікторіанської Англії. При цьому термін «стімпанк» вказує на альтернативний варіант розвитку людства, яке досконало освоїло механіку і технології парових машин, але посилило контраст соціального розшарування [2].

Такий своєрідний літературний ретрофутуризм надихнув дизайнерів вже у 2000-ті роки на відповідну костюмну візуалізацію. Кейт Ламберт, наприклад, є британською моделлю та модельєром, вона являється однією з найбільш пізнаваних представниць в співтоваристві стімпанка. У 2007 році Кейт Ламберт заснувала першу компанію з пошиття одягу в стилі стімпанк – «Steampunk Couture». Це підприємство виробляє високоякісний одяг і аксесуари за індивідуальним замовленням та спеціально призначені для жанру стімпанк. Її

Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення

Художнє моделювання костюма

проекти включають елементи наукової фантастики, а також досить радикальні постапокаліптичні мотиви. Засоби брутального потертого шику, елементи еkleктичної естетики японського кварталу Харадзюку в Токіо, вікторіанські корсета та старовинне мереживо – ось ознаки стилю стімпанк у виконанні Кейт Ламберт [3].

Рисунок 1 – Моделі Кейт Ламберт в стилі стімпанк (2000-2010-ті роки)

Сьогодні сім панк має декілька різновидів. В якості відправної точки для дизайну костюма можуть бути паровози, дирижаблі, квадроцикли на пару або механізовані імплантати. Шанувальники жанру трактують слово "punk" скоріше як «бунтар» ніж «гниль». **Кіберпанк**, наприклад, уособлює новітні досягнення в галузі комп'ютерних технологій, а архаїчні матеріали комбінуються з найновішими. Костюмний образ підсилює класове розшарування суспільства, нагадуючи про літературні колізії, де класи ворогують один з одним, ведуться повстанські війни за краще життя і кримінальні війни за краще місце під сонцем [4]. Це відбивається і в зовнішньому вигляді кіберпанків – шкіряні корсети і вінілові чоботи на залізних шпильках поєднуються з класичними кринолінами, вечірній циліндр з рваним кілтом. **Клокворкпанк** – це образ панка, в якому задіяна тема створення механічних речей, доведених до досконалості. Стиль **теслапанк** натхненний геніальним вченим кінця XIX століття Ніколою Тесла. Електрика - ось основа теслапанка, в чистому вигляді образ не зустрічається, але якщо в дизайні костюма присутні електрогенератори, його можна віднести до теслапанку.

Висновки. В ході дослідження було розглянуто особливості стилю панк та його похідних версій. Виявлено дизайнерів та колекції, які створені під впливом панк-культури. Проаналізовано художньо-композиційні засоби стилю стімпанк з огляду на проблеми сучасного практичного дизайну костюма.

Ключові слова: мода, дизайн костюма, панк, стімпанк.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ермилова Д. Ю. История домов моды. Москва : Юрайт, 2019. 443 с.
2. Что такое стимпанк – Проект Стимпанкер. URL: https://steampunker.ru/page/steampunk_about/
3. Стимпанк: что это такое – Журнал «Мир фантастики». URL: <https://www.mirf.ru/worlds/steampunk-chto-eto-takoe>
4. Керцелли Н. Стим-панк: мода будущего, застрявшего в прошлом. *Теория моды*. Москва, 2016. №4 2016. С. 212-231.